

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 22 Δεκεμβρίου 2022
(OR. en)

15202/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0393 (NLE)

ENER 631
ENV 1204
COMPET 950
TRANS 740
CONSOM 309
IND 504
ECOFIN 1234
FISC 237

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την προστασία των πολιτών της Ένωσης και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/... ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς
για την προστασία των πολιτών της Ένωσης και της οικονομίας
από τις υπερβολικά υψηλές τιμές

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 122 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας¹,

¹ Γνώμη της 2ας Δεκεμβρίου 2022 (δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο απρόκλητος και αδικαιολόγητος επιθετικός πόλεμος της Ρωσικής Ομοσπονδίας («Ρωσία») κατά της Ουκρανίας και η άνευ προηγουμένου μείωση του εφοδιασμού των κρατών μελών με φυσικό αέριο από τη Ρωσία απειλούν την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης και των κρατών μελών. Ταυτόχρονα, η χρήση του εφοδιασμού με αέριο ως όπλου και η χειραγώγηση των αγορών από τη Ρωσία μέσω σκόπιμων διαταραχών των ροών αερίου έχουν προκαλέσει ραγδαία άνοδο των τιμών της ενέργειας στην Ένωση. Οι αλλαγές στις οδούς εφοδιασμού, με αποτέλεσμα τη συμφόρηση των ευρωπαϊκών υποδομών αερίου, η ανάγκη εξεύρεσης εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού με αέριο και τα συστήματα διαμόρφωσης των τιμών που δεν είναι προσαρμοσμένα στην κατάσταση διαταραχής του εφοδιασμού συνετέλεσαν στην αστάθεια των τιμών και στις αυξήσεις των τιμών. Οι υψηλότερες τιμές φυσικού αερίου θέτουν σε κίνδυνο την οικονομία της Ένωσης, μέσω του συνεχιζόμενου υψηλού πληθωρισμού που προκαλείται από τις υψηλότερες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας, υπονομεύοντας την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, καθώς και μέσω της αύξησης του κόστους παραγωγής, ιδίως στη βιομηχανία έντασης ενέργειας, και απειλούν σοβαρά την ασφάλεια του εφοδιασμού.

- (2) Το 2022, οι τιμές του φυσικού αερίου ήταν εξαιρετικά ασταθείς και, τον Αύγουστο του 2022, ορισμένοι δείκτες αναφοράς έφθασαν σε πρωτοφανή υψηλά επίπεδα. Το ασυνήθιστο επίπεδο των τιμών του φυσικού αερίου που καταγράφηκε τον Αύγουστο του 2022 ήταν αποτέλεσμα πολλαπλών παραγόντων, μεταξύ των οποίων η προβληματική ισορροπία μεταξύ προσφοράς-ζήτησης που συνδεόταν με την αναπλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και τη μείωση των ροών των αγωγών, οι φόβοι για περαιτέρω διαταραχές του εφοδιασμού και για χειραγώγηση της αγοράς από τη Ρωσία, καθώς και ένας μηχανισμός διαμόρφωσης των τιμών που δεν ήταν κατασκευασμένος για τέτοιες ακραίες μεταβολές της ζήτησης και της προσφοράς και ο οποίος επιδείνωσε την υπερβολική αύξηση των τιμών. Ενώ οι τιμές κατά την προηγούμενη δεκαετία κυμαίνονταν μεταξύ 5 EUR/MWh και 35 EUR/MWh, οι ευρωπαϊκές τιμές φυσικού αερίου έφθασαν σε επίπεδα κατά 1 000 % υψηλότερα των μέσων τιμών που είχαν παρατηρηθεί προηγουμένως στην Ένωση. Οι τιμές των προθεσμιακών συμβολαίων του ολλανδικού Title Transfer Facility (TTF) (χρηματιστηρίου αερίου) για το αέριο (τριμηνιαία προϊόντα) που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο ICE Endex¹ ανήλθαν σε επίπεδο ελαφρώς χαμηλότερο των 350 EUR/MWh και η τιμή του αερίου επόμενης ημέρας του TTF που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο ευρωπαϊκό ενεργειακό χρηματιστήριο («European Energy Exchange») ανήλθε στα 316 EUR/MWh. Οι τιμές του αερίου δεν είχαν φθάσει ποτέ κατά το παρελθόν σε επίπεδα σαν αυτά που παρατηρήθηκαν τον Αύγουστο του 2022.

¹ Το ICE Endex είναι ένα από τα κύρια χρηματιστήρια ενέργειας στην Ευρώπη. Όσον αφορά το αέριο, παρέχει ρυθμιζόμενες υπηρεσίες διαπραγμάτευσης προθεσμιακών συμβολαίων και δικαιωμάτων προαίρεσης για τον ολλανδικό κόμβο διαπραγμάτευσης του μηχανισμού μεταβίβασης τίτλων (TTF).

- (3) Μετά τις ζημιές στον αγωγό Nord Stream 1 που πιθανόν προκλήθηκαν από πράξη δολιοφθοράς τον Σεπτέμβριο του 2022, δεν υπάρχει στο εγγύς μέλλον πιθανότητα εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο από τη Ρωσία στα επίπεδα που επικρατούσαν πριν από τον πόλεμο. Οι Ευρωπαίοι καταναλωτές και οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις εξακολουθούν να εκτίθενται σε πρόδηλο κίνδυνο περαιτέρω πιθανών επεισοδίων οικονομικά επιζήμιων εκτινάξεων των τιμών αερίου. Η ασφάλεια του εφοδιασμού ενδέχεται να απειληθεί από απρόβλεπτα γεγονότα, όπως ατυχήματα ή δολιοφθορά σε αγωγούς, τα οποία διαταράσσουν τον εφοδιασμό της Ευρώπης με αέριο ή αυξάνουν δραματικά τη ζήτηση. Οι εντάσεις στην αγορά που προκαλούνται από τον φόβο ξαφνικής έλλειψης, είναι πιθανό να συνεχιστούν πέραν του τρέχοντος χειμώνα και κατά το επόμενο έτος, καθώς η προσαρμογή στους κλυδωνισμούς του εφοδιασμού και η δημιουργία νέων σχέσεων και υποδομών εφοδιασμού αναμένεται να συνεχιστούν για ένα ή περισσότερα έτη.
- (4) Παρότι υπάρχουν παράγωγα που σχετίζονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών, το TTF στις Κάτω Χώρες θεωρείται συνήθως ως το «τυπικό» τιμολογιακό σημείο αναφοράς για τις ευρωπαϊκές αγορές αερίου. Αυτό ισχύει λόγω της συνήθως υψηλής ρευστότητας του, η οποία οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, μεταξύ άλλων στη γεωγραφική θέση του, η οποία, στο περιβάλλον που είχε διαμορφωθεί πριν από τον πόλεμο, επέτρεπε στο TTF να λαμβάνει φυσικό αέριο από διάφορες πηγές, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών ποσοτήτων από τη Ρωσία. Ως εκ τούτου, η τιμή TTF χρησιμοποιείται ευρέως ως τιμή αναφοράς στους μαθηματικούς τύπους τιμολόγησης των συμβάσεων προμήθειας αερίου, καθώς και ως βάση τιμών σε πράξεις αντιστάθμισης ή παραγωγών προϊόντων ανά την Ένωση, μεταξύ άλλων σε κόμβους που δεν συνδέονται άμεσα με το TTF. Σύμφωνα με στοιχεία της αγοράς, κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2022 ο κόμβος TTF αντιπροσώπευε περίπου το 80 % του φυσικού αερίου που αποτελούσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης αθροιστικά στην Ένωση και στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας («Ηνωμένο Βασίλειο»).

- (5) Ωστόσο, οι ανατρεπτικές αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί από τον Φεβρουάριο του 2022 στις αγορές ενέργειας της Ένωση επηρέασαν τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των παραδοσιακών μηχανισμών διαμόρφωσης των τιμών στη χονδρική αγορά αερίου, ιδίως όσον αφορά τον δείκτη αναφοράς TTF. Ενώ κατά το παρελθόν το TTF αποτελούσε αντιπροσωπευτικό σημείο αναφοράς για τις τιμές του αερίου σε άλλες περιοχές της Ευρώπης, από τον Απρίλιο του 2022 έχει αποκλίνει από τις τιμές σε άλλους κόμβους και τόπους διαπραγμάτευσης στην Ευρώπη, καθώς και από τις εκτιμήσεις των τιμών για τις εισαγωγές υγροποιημένου φυσικού αερίου («ΥΦΑ») από τους οργανισμούς αναφοράς τιμών. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι το σύστημα αερίου της βορειοδυτικής Ευρώπης παρουσιάζει ιδιαίτερους περιορισμούς από άποψη υποδομών τόσο όσον αφορά τη μεταφορά μέσω αγωγών (Δύση-Ανατολή) όσο και όσον αφορά τη δυναμικότητα επαναεριοποίησης ΥΦΑ. Οι περιορισμοί αυτοί ευθύνονται εν μέρει για τη γενική αύξηση των τιμών του αερίου από την έναρξη της κρίσης στην Ευρώπη μετά τη χρήση της ενέργειας ως όπλου από τη Ρωσία. Η αφύσικη απόκλιση μεταξύ του TTF και άλλων περιφερειακών κόμβων, η οποία εκδηλώθηκε τον Αύγουστο του 2022, δείχνει ότι, υπό τις τρέχουσες ειδικές συνθήκες της αγοράς, το TTF ενδέχεται να μην είναι αντιπροσωπευτικό σημείο αναφοράς της κατάστασης της αγοράς εκτός της βορειοδυτικής Ευρώπης, όπου οι αγορές αντιμετωπίζουν περιορισμούς όσον αφορά τις υποδομές. Κατά τη διάρκεια επεισοδίων έλλειψης στην αγορά της βορειοδυτικής Ευρώπης, άλλες περιφερειακές αγορές έξω από τη βορειοδυτική Ευρώπη ενδέχεται να βιώνουν ευνοϊκότερες συνθήκες αγοράς και, ως εκ τούτου, επηρεάζονται αδικαιολόγητα από την αναπροσαρμογή των συμβάσεων βάσει του δείκτη του TTF. Ως εκ τούτου, παρότι το TTF εξακολουθεί να επιτυγχάνει τον στόχο της εξισορρόπησης προσφοράς και ζήτησης στη βορειοδυτική Ευρώπη, απαιτείται η ανάληψη δράσης για τον περιορισμό των επιπτώσεων που μπορεί να έχουν σε άλλες περιφερειακές αγορές στην Ένωση τυχόν αφύσικα επεισόδια υπερβολικά υψηλών τιμών του TTF. Ανεπάρκειες στη διαμόρφωση των τιμών ενδέχεται να υπάρχουν, σε μικρότερο βαθμό, και σε άλλους κόμβους.

- (6) Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων με τους υφιστάμενους μηχανισμούς διαμόρφωσης των τιμών υπάρχουν διαθέσιμα διάφορα μέτρα. Μια δυνατότητα για τις ευρωπαϊκές εταιρείες που επλήγησαν από τις πρόσφατες διαταραχές της αγοράς και τις ανεπάρκειες στο σύστημα διαμόρφωσης των τιμών είναι να προβούν σε αναδιαπραγμάτευση των υφιστάμενων συμβάσεων που βασίζονται στο TTF. Δεδομένου ότι οι τιμές αναφοράς που συνδέονται με προθεσμιακά συμβόλαια του TTF για το αέριο έχουν διαφορετική σημασία από ό,τι στο παρελθόν και δεν είναι απαραίτητα αντιπροσωπευτικές της κατάστασης της αγοράς αερίου εκτός της βορειοδυτικής Ευρώπης, ορισμένοι αγοραστές ενδέχεται να επιδιώξουν να αντιμετωπίσουν τα τρέχοντα ζητήματα με τη διαμόρφωση των τιμών και τον δείκτη αναφοράς του TTF μέσω αναδιαπραγμάτευσης με τους συμβατικούς εταίρους τους, είτε βάσει των ρητών όρων της υφιστάμενης σύμβασης είτε σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου των συμβάσεων.
- (7) Στο ίδιο πνεύμα, οι εταιρείες εισαγωγής ή τα κράτη μέλη που ενεργούν για λογαριασμό τους μπορούν να επικοινωνήσουν με διεθνείς εταίρους προκειμένου να αναδιαπραγματευθούν υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας ή να συμφωνήσουν νέες συμβάσεις προμήθειας με καταλληλότερους μαθηματικούς τύπους τιμολόγησης, προσαρμοσμένους στην τρέχουσα κατάσταση αστάθειας. Οι συντονισμένες αγορές μέσω του εργαλείου ΤΠ που δημιουργήθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/... του Συμβουλίου¹⁺ μπορούν να προσφέρουν ευκαιρίες μείωσης της τιμής των εισαγωγών ενέργειας, μειώνοντας με τη σειρά τους την ανάγκη παρέμβασης στην αγορά.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/... του Συμβουλίου της ... για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές και διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου (ΕΕ L ... της ..., σ. ...).

⁺ ΕΕ: να εισαχθεί ο αριθμός του κανονισμού που παρατίθεται στο έγγραφο ST 14065/22 INIT και να συμπληρωθεί η αντίστοιχη υποσημείωση.

- (8) Περαιτέρω, η οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ ήδη περιλαμβάνει ορισμένες διασφαλίσεις για τον περιορισμό επεισοδίων ακραίας αστάθειας, για παράδειγμα επιβάλλοντας στις ρυθμιζόμενες αγορές όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 21) της εν λόγω οδηγίας την υποχρέωση να διαθέτουν τα λεγόμενα βραχυπρόθεσμα «μέτρα διακοπής διαπραγμάτευσης», τα οποία περιορίζουν τις ακραίες αυξήσεις των τιμών για ορισμένες ώρες. Το προσωρινό ενδοημερήσιο εργαλείο για τη διαχείριση της υπερβολικής αστάθειας στις αγορές ενεργειακών παραγώγων, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/... του Συμβουλίου⁺, συμβάλλει στον περιορισμό της ακραίας αστάθειας των τιμών στις αγορές ενεργειακών παραγώγων εντός μίας ημέρας. Ωστόσο, τέτοιου είδους μηχανισμοί λειτουργούν μόνο βραχυπρόθεσμα και δεν έχουν ως σκοπό να εμποδίσουν τις τιμές της αγοράς από το να φτάσουν σε υπερβολικά επίπεδα.
- (9) Η μείωση της ζήτησης αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ακραίων τιμολογιακών αιχμών. Η μείωση της ζήτησης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να εξομαλύνει τις τιμές της αγοράς και, ως εκ τούτου, μπορεί να συμβάλει στον μετριασμό των προβλημάτων με τις ασυνήθιστα υψηλές τιμές αερίου. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει, συνεπώς, σε ευθυγράμμιση με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 20ής-21ης Οκτωβρίου 2022, να διασφαλίζει ότι η ενεργοποίηση του μηχανισμού που εγκαθιδρύεται με τον παρόντα κανονισμό δεν οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου.

¹ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

⁺ ΕΕ: να εισαχθεί ο αριθμός του κανονισμού που παρατίθεται στο έγγραφο ST 14065/22 INIT.

- (10) Το καλοκαίρι του 2022, οι προσπάθειες επιδοτούμενων από το κράτος οντοτήτων να αγοράσουν αέριο για αποθήκευση χωρίς συνεκτίμηση των επιπτώσεων που θα είχαν στις τιμές οι αγορές άνευ συντονισμού συντέλεσαν στην αύξηση των δεικτών αναφοράς και ιδίως των τιμών του TTF. Επομένως, για την αποφυγή ακραίων εκτινάξεων των τιμών στο μέλλον είναι σημαντικό να υπάρχει καλύτερος συντονισμός, όπου αρμόζει, μεταξύ των κρατών μελών που χρησιμοποιούν επιδοτούμενες από το κράτος οντότητες για την αγορά φυσικού αερίου με σκοπό την πλήρωση υπόγειων εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου. Η χρήση του μηχανισμού από κοινού αγορών που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/...⁺ μπορεί να έχει σημαντική συμβολή στον περιορισμό επεισοδίων υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου εν προκειμένω.
- (11) Παρότι υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα για την αντιμετώπιση ορισμένων από τα στοιχεία που οδηγούν στα ζητήματα με τη διαμόρφωση των τιμών στις αγορές αερίου, τα εν λόγω υπάρχοντα μέτρα δεν εγγυώνται άμεση και επαρκώς βέβαιη αντιμετώπιση των σημερινών προβλημάτων.
- (12) Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί προσωρινός μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς (ο «ΜΔΑ») για τις συναλλαγές φυσικού αερίου στις κύριες αγορές παραγωγών TTF και παραγωγών που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών με προθεσμίες λήξης μεταξύ επόμενου μήνα και επόμενου έτους, ως μέσο για την αντιμετώπιση επεισοδίων υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου με άμεση ισχύ.

⁺ ΕΕ: να εισαχθεί ο αριθμός του κανονισμού που παρατίθεται στο έγγραφο ST 14065/22 INIT.

- (13) Στα συμπεράσματα του της 20ής-21ης Οκτωβρίου 2022, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει επειγόντως πρόταση για προσωρινό δυναμικό διάδρομο τιμών στις συναλλαγές φυσικού αερίου, ούτως ώστε να περιορίζονται αμέσως τα επεισόδια υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου, λαμβάνοντας υπόψη τις διασφαλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 της πρότασης της Επιτροπής για τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/...⁺.
- (14) Οι ακόλουθες διασφαλίσεις θα πρέπει, αφενός, να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό του ΜΔΑ και, αφετέρου, να χρησιμοποιηθούν για να διασφαλίζεται ότι μια πιθανή ενεργοποίηση του ΜΔΑ θα τερματιστεί, αν δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση του μηχανισμού ή σε περίπτωση ακούσιων διαταραχών της αγοράς: Ο ΜΔΑ θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις συναλλαγές φυσικού αερίου στο εικονικό σημείο συναλλαγών του TTF, που διαχειρίζεται η Gasunie Transport Services B.V.: άλλοι ενωσιακοί κόμβοι εμπορίας αερίου μπορούν να συνδέονται με τη διορθωμένη τιμή άμεσης παράδοσης του TTF μέσω ενός δυναμικού διαδρόμου τιμών· θα πρέπει να μη θίγει τις εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές αερίου· θα πρέπει να μη θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο· θα πρέπει να μην εξαρτάται από την πρόοδο που σημειώνεται στην υλοποίηση του στόχου εξοικονόμησης αερίου· θα πρέπει να μην οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου· θα πρέπει να είναι σχεδιασμένος κατά τρόπο ώστε να μην εμποδίζει τις βασιζόμενες στην αγορά ροές αερίου εντός της Ένωσης· θα πρέπει να μην επηρεάζει τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγώγων· και θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις τιμές της αγοράς φυσικού αερίου στις διάφορες οργανωμένες αγορές σε ολόκληρη την Ένωση.

⁺ EE: να εισαχθεί ο αριθμός του κανονισμού που παρατίθεται στο έγγραφο ST 14065/22 INIT.

- (15) Ο ΜΔΑ θα πρέπει να σχεδιαστεί για να πληροί δύο βασικά κριτήρια, ειδικότερα να λειτουργεί ως αποτελεσματικό μέσο για την αντιμετώπιση επεισοδίων εξαιρετικά υψηλών τιμών αερίου και να ενεργοποιείται μόνο αν οι τιμές φθάσουν σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα σε σύγκριση με τα επίπεδα στις παγκόσμιες αγορές, προκειμένου να αποφεύγονται σημαντικές διαταραχές της αγοράς και των συμβάσεων προμήθειας, που μπορεί να έχουν ως πιθανό αποτέλεσμα σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού.
- (16) Η παρέμβαση μέσω του ΜΔΑ θα πρέπει να περιορίζεται στην αντιμετώπιση των σημαντικότερων ανεπαρκειών στη διαμόρφωση των τιμών. Η τιμή διακανονισμού στο TTF για παράγωγα επόμενου μήνα είναι μακράν ο ευρύτερα χρησιμοποιούμενος δείκτης αναφοράς στις συμβάσεις προμήθειας αερίου ανά την Ένωση, ακολουθούμενος από προθεσμίες λήξης επόμενων δύο μηνών και επόμενου έτους. Ωστόσο, οι μετατοπίσεις της διαπραγμάτευσης σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών μπορεί να οδηγήσουν σε στρεβλώσεις στην ενωσιακή αγορά ενέργειας ή στις ενωσιακές χρηματοπιστωτικές αγορές, για παράδειγμα μέσω του αρμπιτράζ από τους συμμετέχοντες στην αγορά μεταξύ διορθωμένων και μη διορθωμένων παραγώγων, εις βάρος των καταναλωτών. Ως εκ τούτου, τα παράγωγα που συνδέονται με όλα τα εικονικά σημεία συναλλαγών στην Ένωση θα πρέπει, καταρχήν, να συμπεριληφθούν στον ΜΔΑ. Ωστόσο, η εφαρμογή του ΜΔΑ σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών πέραν του TTF είναι πολύπλοκη και απαιτεί πρόσθετη τεχνική προετοιμασία. Δεδομένης της επείγουσας ανάγκης να θεσπιστεί ο ΜΔΑ για το σημαντικότερο παράγωγο, το παράγωγο TTF, θα πρέπει να δοθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να καθορίσει τις τεχνικές λεπτομέρειες της εφαρμογής του ΜΔΑ στα παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών και την επιλογή των παραγώγων που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών που μπορούν να εξαιρεθούν βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων μέσω εκτελεστικής πράξης.

- (17) Η θέσπιση του ΜΔΑ θα πρέπει να στείλει ένα σαφές μήνυμα στην αγορά ότι η Ένωση δεν θα δεχθεί υπερβολικά υψηλές τιμές, οι οποίες προκύπτουν από την ατελή διαμόρφωση των τιμών. Θα πρέπει επίσης να παρέχει ασφάλεια στους παράγοντες της αγοράς όσον αφορά αξιόπιστα όρια για τη διαπραγμάτευση αερίου, και θα μπορούσε να αποφέρει σημαντική οικονομική εξοικονόμηση τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά που δεν θα παραμείνουν εκτεθειμένα σε επεισόδια υπερβολικά υψηλών τιμών ενέργειας.
- (18) Ο ΜΔΑ θα πρέπει να εισαγάγει δυναμικό ανώτατο όριο ασφάλειας για την τιμή για παράγωγα επόμενου μήνα έως επόμενου έτους. Το δυναμικό ανώτατο όριο ασφάλειας θα πρέπει να ενεργοποιείται αν η τιμή των παραγώγων φθάσει σε ένα προκαθορισμένο επίπεδο και αν η αύξηση της τιμής δεν αντιστοιχεί σε παρόμοια αύξηση σε επίπεδο περιφερειακής ή παγκόσμιας αγοράς.

- (19) Ως εκ τούτου, ένα δυναμικό ανώτατο όριο ασφάλειας θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι δεν γίνονται δεκτές εντολές διαπραγμάτευσης οι οποίες θα υπερβαίνουν σημαντικά τις τιμές του ΥΦΑ σε άλλες περιοχές του κόσμου. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατάλληλοι δείκτες αναφοράς για τον καθορισμό μιας τιμής αναφοράς που αντικατοπτρίζει τις παγκόσμιες τάσεις των τιμών ΥΦΑ. Η τιμή αναφοράς θα πρέπει να βασίζεται σε εκτιμήσεις των τιμών ΥΦΑ που είναι αντιπροσωπευτικές των συνθηκών της ευρωπαϊκής αγοράς, καθώς επίσης, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ασίας ως ανταγωνιστών στην παγκόσμια αγορά ΥΦΑ, σε κατάλληλο δείκτη αναφοράς για τις περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ασίας. Σε αντίθεση με το αέριο αγωγών, το ΥΦΑ αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης παγκοσμίως. Ως εκ τούτου, οι τιμές του ΥΦΑ αντικατοπτρίζουν καλύτερα τις εξελίξεις των τιμών του αερίου σε παγκόσμιο επίπεδο και μπορούν να χρησιμεύσουν ως σημείο αναφοράς για να εκτιμηθεί αν τα επίπεδα τιμών στους ηπειρωτικούς κόμβους αποκλίνουν ασυνήθιστα από τις διεθνείς τιμές.

(20) Το δείγμα των τιμών του ΥΦΑ που λαμβάνεται υπόψη θα πρέπει να είναι αρκετά ευρύ ώστε να είναι κατατοπιστικό ακόμη και σε περίπτωση που μια συγκεκριμένη τιμή ΥΦΑ δεν είναι διαθέσιμη σε μια δεδομένη ημέρα. Προκειμένου να δημιουργηθεί ένα αντιπροσωπευτικό καλάθι ευρωπαϊκών και διεθνών τιμών και να εξασφαλιστεί ότι οι οντότητες που παρέχουν τις πληροφορίες για τις τιμές υπόκεινται στη σχετική νομοθεσία της Ένωσης, οι εκτιμήσεις των τιμών θα πρέπει να επιλέγονται από τους οργανισμούς αναφοράς που απαριθμούνται στο μητρώο διαχειριστών και δεικτών αναφοράς που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Δεδομένου ότι η έγκαιρη ενημέρωση έχει καίρια σημασία για τον δυναμικό ΜΔΑ, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο οι πληροφορίες για τις τιμές από οντότητες που παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την ημέρα δημοσίευσης. Για να μπορέσει ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου² («ACER») να ασκήσει τα οικεία καθήκοντα εποπτείας της αγοράς δυνάμει του παρόντος κανονισμού και να υπολογίσει εγκαίρως την τιμή αναφοράς, πρέπει να υποχρεωθούν οι οργανισμοί αναφοράς που δημοσιεύουν εκτιμήσεις τιμών να παρέχουν εκτιμήσεις στον ACER μέχρι τις 21.00 ώρα Κεντρικής Ευρώπης, υπό την προϋπόθεση ότι είναι διαθέσιμες, προκειμένου να έχει ο ACER τη δυνατότητα να δημοσιεύσει τιμή αναφοράς πριν από το τέλος της ημέρας. Παρότι οι εν λόγω υποχρεώσεις αναφοράς αφορούν μόνο υφιστάμενα δεδομένα και δεν συνεπάγονται σημαντική πρόσθετη επιβάρυνση για τους οργανισμούς αναφοράς και είναι συχνές στη ρύθμιση της αγοράς ενέργειας και των χρηματοπιστωτικών αγορών, ο ACER θα πρέπει να διασφαλίζει την εμπιστευτική μεταχείριση των πληροφοριών που λαμβάνονται, να προστατεύει ενδεχόμενα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται με τις πληροφορίες και να χρησιμοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες αποκλειστικά για κανονιστικούς σκοπούς. Ο ACER θα πρέπει να είναι σε θέση να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον μορφότυπο στον οποίο πρέπει να παρέχονται τα σχετικά δεδομένα.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ

και 2014/17/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 (ΕΕ L 171 της 29.6.2016, σ. 1).
² Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 22).

- (21) Λόγω της υψηλής ρευστότητάς τους, ενδείκνυται να συμπεριληφθούν επίσης παράγωγα επόμενου μήνα που σχετίζονται με το National Balancing Point (NBP) του Ηνωμένου Βασιλείου. Η καθημερινή εκτίμηση των τιμών που διενεργείται από τον ACER σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/...⁺ θα πρέπει να αποτελεί μέρος του καλαθιού των εκτιμήσεων των τιμών ΥΦΑ.
- (22) Παρότι οι δείκτες αναφοράς που λαμβάνονται υπόψη για την τιμή αναφοράς αποτελούν καλό σημείο αναφοράς για τις παγκόσμιες τάσεις των τιμών του ΥΦΑ, δεν μπορούν απλώς να υποκαταστήσουν τις τιμές των παραγώγων. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η τιμή αναφοράς αντικατοπτρίζει τις τιμές σε τοποθεσίες διαφορετικές από το TTF και σε άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών στην Ένωση. Για παράδειγμα, δεν λαμβάνουν υπόψη το κόστος που σχετίζεται με πιθανές συμφορήσεις σε επίπεδο υποδομών που προκύπτουν κατά τη μεταφορά του αερίου από τον τερματικό σταθμό ΥΦΑ στον τόπο όπου βρίσκεται ο κόμβος TTF. Ως εκ τούτου, οι τιμές TTF είναι συνήθως υψηλότερες από τις τιμές που λαμβάνονται υπόψη για την τιμή αναφοράς. Η διαφορά ανήλθε κατά μέσο όρο σε περίπου 35 EUR/MWh την περίοδο Ιουνίου-Αυγούστου 2022. Επιπλέον, έχει καίρια σημασία για την ασφάλεια του εφοδιασμού να καθορίζεται η διορθωμένη τιμή παραγώγων TTF σε επαρκώς υψηλό επίπεδο ώστε να συνεχίζεται η προσέλκυση εισαγωγών ΥΦΑ από άλλες περιοχές του κόσμου. Ως εκ τούτου, το τίμημα ασφάλειας εφοδιασμού θα πρέπει να τίθεται στην τιμή αναφοράς για τον υπολογισμό της διορθωμένης τιμής παραγώγων TTF. Ο τύπος για το ανώτατο όριο ασφαλείας θα πρέπει να είναι πλήρως δυναμικός, με βάση ένα δυναμικά εξελισσόμενο καλάθι τιμών που θα αντικατοπτρίζει τις τιμές της παγκόσμιας αγοράς, θα πρέπει δε να λειτουργεί ως ένα ορισμένο περιθώριο ασφαλείας, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν διακυβεύεται η ασφάλεια του εφοδιασμού. Το δυναμικό ανώτατο όριο ασφαλείας μπορεί να παρουσιάζει καθημερινή διακύμανση ανάλογα με την εξέλιξη των παγκόσμιων τιμών που περιέχονται στο καλάθι.

⁺ ΕΕ : να εισαχθεί ο αριθμός του κανονισμού που παρατίθεται στο έγγραφο ST 14065/22 INIT.

- (23) Το ανώτατο όριο ασφάλειας δεν θα πρέπει να είναι στατικό. Το ανώτατο όριο ασφάλειας θα πρέπει να προσαρμόζεται με δυναμικό τρόπο και σε καθημερινή βάση. Η δημοσίευση ημερήσιας τιμής διακανονισμού επιτρέπει την εναρμόνιση του δυναμικού ανώτατου ορίου ασφάλειας με τις εξελίξεις στην αγορά ΥΦΑ, και τη διατήρηση της διαδικασίας διαμόρφωσης των τιμών στα χρηματιστήρια και τον μετριασμό των δυνητικών επιπτώσεων στην εύρυθμη λειτουργία των αγορών παραγωγών. Ο δυναμικός σχεδιασμός του ανώτατου ορίου ασφάλειας θα μειώσει επίσης τους κινδύνους για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και θα περιορίσει τον αντίκτυπο στους συμμετέχοντες σε προθεσμιακές αγορές, όπως τα εκκαθαριστικά μέλη και οι πελάτες τους. Το δυναμικό ανώτατο όριο ασφάλειας δεν θα πρέπει να διορθώνει τις τιμές της αγοράς κάτω από ένα ορισμένο όριο.
- (24) Για να αποφευχθεί οποιοσδήποτε κίνδυνος ένα δυναμικό όριο υποβολής προσφορών για την τιμή των παραγωγών επόμενου μήνα έως επόμενου έτους να οδηγήσει σε παράνομη αθέμιτη σύμπραξη μεταξύ προμηθευτών ή διαπραγματευτών φυσικού αερίου, οι ρυθμιστικές αρχές του χρηματοπιστωτικού τομέα, ο ACER και οι αρχές ανταγωνισμού θα πρέπει να παρακολουθούν ιδιαίτερα προσεκτικά τις αγορές παραγωγών αερίου και ενέργειας κατά τη περίοδο ενεργοποίησης του ΜΔΑ.
- (25) Ο ΜΔΑ θα πρέπει να έχει προσωρινό χαρακτήρα και να ενεργοποιείται μόνο για τον περιορισμό επεισοδίων εξαιρετικά υψηλών τιμών φυσικού αερίου τα οποία, συν τοις άλλοις, δεν σχετίζονται με τις τιμές σε άλλα χρηματιστήρια αερίου. Για τον σκοπό αυτό, για την ενεργοποίηση του ΜΔΑ θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά δύο προϋποθέσεις.

- (26) Ο ΜΔΑ θα πρέπει να ενεργοποιείται μόνο όταν οι τιμές διακανονισμού παραγώγων TTF επόμενου μήνα φθάνουν σε ένα προκαθορισμένο εξαιρετικά υψηλό επίπεδο, ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο ΜΔΑ διορθώνει τις ανεπάρκειες της αγοράς χωρίς να επηρεάζει σημαντικά τη ζήτηση και την προσφορά και τον κανονικό καθορισμό των τιμών. Αν δεν οριστεί σε αρκούντως υψηλό επίπεδο, το ανώτατο όριο ασφάλειας θα μπορούσε να εμποδίσει τους συμμετέχοντες στην αγορά από το να αντισταθμίσουν αποτελεσματικά τους κινδύνους τους, καθώς θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη διαμόρφωση αξιόπιστων τιμών για προϊόντα με μελλοντική ημερομηνία παράδοσης και τη λειτουργία των αγορών παραγώγων. Αν ο ΜΔΑ ενεργοποιείτο για να μειωθούν τεχνητά οι τιμές αντί για να διορθωθεί δυσλειτουργία της αγοράς, θα είχε σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων ενέργειας, οι οποίοι μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην κάλυψη των απαιτήσεων περιθωρίου και των περιορισμών ρευστότητας, με πιθανή συνέπεια την εκ μέρους τους αθέτηση υποχρεώσεων. Ορισμένοι παράγοντες της αγοράς (ιδίως μικρότερου μεγέθους) ενδέχεται να εμποδιστούν να αντισταθμίσουν τις θέσεις τους, γεγονός που θα επιδεινώνει περαιτέρω την αστάθεια στις αγορές άμεσης παράδοσης και θα είχε ως συνέπεια ενδεχομένως μεγαλύτερες εκτινάξεις των τιμών. Δεδομένων των σημαντικών όγκων υπό διαπραγμάτευση, μια τέτοια εξέλιξη θα συνιστούσε πρόδηλο κίνδυνο για την οικονομία, τον οποίο θα πρέπει να αποτρέψει ο σχεδιασμός του ΜΔΑ. Η πείρα του παρελθόντος, όπως η πρωτοφανής αύξηση των τιμών που σημειώθηκε τον Αύγουστο του 2022, θα πρέπει επομένως να χρησιμεύσει ως σημείο αναφοράς για τον καθορισμό των επιπέδων τιμών στα οποία θα μπορούσε να ενεργοποιείται ένας ΜΔΑ. Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι, τον Αύγουστο του 2022, οι τιμές επόμενου μήνα για τα παράγωγα TTF ανήλθαν σε επίπεδα άνω των 180 EUR/MWh. Στόχος του ΜΔΑ θα πρέπει να είναι η αποφυγή ασυνήθιστα υψηλών τιμών όπως αυτές που καταγράφηκαν τον Αύγουστο του 2022.

- (27) Επιπλέον, ο ΜΔΑ θα πρέπει να ενεργοποιείται μόνο όταν οι τιμές στο TTF φθάνουν σε επίπεδα σημαντικά και ασυνήθιστα υψηλά σε σύγκριση με τις τιμές του ΥΦΑ που αντικατοπτρίζουν τις τάσεις της παγκόσμιας αγοράς. Αν οι τιμές στις παγκόσμιες αγορές αυξάνονται με τον ίδιο ρυθμό και στο ίδιο επίπεδο με τις τιμές στο TTF, η ενεργοποίηση του ΜΔΑ θα μπορούσε να εμποδίσει την αγορά προμηθειών στις παγκόσμιες αγορές, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Ως εκ τούτου, ο ΜΔΑ θα πρέπει να ενεργοποιείται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες οι τιμές στο TTF είναι σημαντικά υψηλότερες από τις τιμές στις παγκόσμιες αγορές επί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Ομοίως, αν η διαφορά με τις τιμές του TTF μειωθεί ή μηδενιστεί, ο ΜΔΑ θα πρέπει να απενεργοποιείται, ώστε να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος για την ασφάλεια του εφοδιασμού.

(28) Για να εξασφαλιστεί η πλήρης συμβατότητα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου¹ και με τους στόχους μείωσης της ζήτησης που καθορίζονται σε αυτόν τον κανονισμό, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να αναστείλει την ενεργοποίηση του ΜΔΑ αν αυτός επηρεάζει αρνητικά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση των στόχων εθελοντικής μείωσης της ζήτησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369, ή αν οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου κατά 15 % σε έναν μήνα ή 10 % σε δύο διαδοχικούς μήνες σε σύγκριση με την αντίστοιχη μέση κατανάλωση κατά τη διάρκεια συγκρίσιμων μηνών σε προηγούμενα έτη. Για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή ενωσιακών διακυμάνσεων που προκαλούνται από την εποχικότητα, τις καιρικές αλλαγές και άλλους παράγοντες, όπως η κρίση της νόσου COVID-19, η κατανάλωση αερίου θα πρέπει να μετράται με γνώμονα την κατανάλωση κατά την πενταετία που προηγήθηκε της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με την προσέγγιση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 και με βάση τα δεδομένα για την κατανάλωση αερίου και τη μείωση της ζήτησης που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό. Η εξομαλυντική επίδραση στις τιμές του φυσικού αερίου που ενδέχεται να επιφέρει ο ΜΔΑ δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε τεχνητή παροχή κινήτρων για την κατανάλωση φυσικού αερίου στην Ένωση σε βαθμό που να βλάπτει τις προσπάθειες που είναι αναγκαίες για τη μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου σύμφωνα με τους στόχους εθελοντικής και της υποχρεωτικής μείωσης της ζήτησης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 και τους στόχους μείωσης της ζήτησης δυνάμει του κανονισμού 2022/1854 του Συμβουλίου². Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η ενεργοποίηση του ΜΔΑ δεν επιβραδύνει την πρόοδο των κρατών μελών όσον αφορά την επίτευξη των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου της 5ης Αυγούστου 2022 σχετικά με συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου (ΕΕ L 206 της 8.8.2022, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας (ΕΕ L 261 I της 7.10.2022, σ. 1).

- (29) Ανάλογα με το επίπεδο της παρέμβασης, ο ΜΔΑ μπορεί να συνεπάγεται οικονομικούς και συμβατικούς κινδύνους, καθώς και κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Το επίπεδο κινδύνου εξαρτάται από το πόσο συχνά ενεργοποιείται ο ΜΔΑ και, ως εκ τούτου, από το πόσο συχνά μπορεί να επηρεάσει την κανονική λειτουργία της αγοράς. Όσο χαμηλότερο είναι το όριο παρέμβασης, τόσο συχνότερα θα ενεργοποιείται ο ΜΔΑ και, ως εκ τούτου, τόσο πιθανότερο είναι να υλοποιηθεί ο κίνδυνος αυτός. Ως εκ τούτου, οι προϋποθέσεις ενεργοποίησης του ΜΔΑ θα πρέπει να καθοριστούν σε επίπεδο που να συνδέεται με μη φυσιολογικά και εξαιρετικά υψηλά επίπεδα της τιμής TTF επόμενου μήνα, ενώ θα πρέπει παράλληλα να διασφαλιστεί ότι ο μηχανισμός αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για την αντιμετώπιση επεισοδίων υπερβολικά υψηλών τιμών που δεν αντικατοπτρίζουν τις διεθνείς εξελίξεις στις αγορές.

- (30) Είναι σημαντικό ο ΜΔΑ να είναι σχεδιασμένος με τρόπο που να μη μεταβάλλει τη θεμελιώδη συμβατική ισορροπία των συμβάσεων προμήθειας αερίου, αλλά να αντιμετωπίζει επεισόδια μη φυσιολογικής συμπεριφοράς της αγοράς. Αν τα γεγονότα ενεργοποίησης της παρέμβασης οριστούν σε επίπεδο στο οποίο διορθώνουν υφιστάμενα προβλήματα διαμόρφωσης των τιμών και δεν σκοπεύουν να επηρεάσουν την ισορροπία ζήτησης και προσφοράς, μπορεί να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος μεταβολής της συμβατικής ισορροπίας των υφιστάμενων συμβάσεων μέσω του ΜΔΑ ή της ενεργοποίησής του.
- (31) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο ΜΔΑ έχει άμεση επίδραση, το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών θα πρέπει να ενεργοποιείται αμέσως και αυτόματα, χωρίς να απαιτείται περαιτέρω απόφαση από τον ACER ή από την Επιτροπή.
- (32) Για να διασφαλιστεί ο έγκαιρος εντοπισμός των πιθανών προβλημάτων που προκύπτουν από την ενεργοποίηση του ΜΔΑ, η Επιτροπή θα πρέπει να αναθέσει στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ («ESMA») και στον ACER την έκδοση έκθεσης σχετικά με τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις του ΜΔΑ στις χρηματοπιστωτικές αγορές, στις αγορές ενέργειας και στην ασφάλεια του εφοδιασμού.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84).

- (33) Ο ACER θα πρέπει να παρακολουθεί συνεχώς αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία του ΜΔΑ. Ο ACER είναι η πλέον κατάλληλη αρχή για τη διενέργεια της εν λόγω παρακολούθησης, διότι διαθέτει εικόνα των αγορών αερίου σε επίπεδο Ένωσης και την αναγκαία εμπειρογνωσία για τη λειτουργία των αγορών αερίου, και έχει ήδη εξουσιοδοτηθεί να παρακολουθεί τις δραστηριότητες διαπραγμάτευσης ενεργειακών προϊόντων χονδρικής βάσει του δικαίου της Ένωσης. Ως εκ τούτου, ο ACER θα πρέπει να παρακολουθεί την εξέλιξη της τιμής διακανονισμού του TTF επόμενου μήνα και να τη συγκρίνει με την τιμή αναφοράς, η οποία καθορίζεται από τη μέση τιμή των εκτιμήσεων της τιμής του ΥΦΑ που συνδέονται με ευρωπαϊκούς κόμβους διαπραγμάτευσης, προκειμένου να επαληθεύει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που δικαιολογούν την ενεργοποίηση ή την απενεργοποίηση του ΜΔΑ. Μόλις πληρωθούν οι προϋποθέσεις ενεργοποίησης του ΜΔΑ, ο ACER θα πρέπει να δημοσιεύει αμέσως στον ιστότοπό του ανακοίνωση για το γεγονός ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις ενεργοποίησης του ΜΔΑ. Την επόμενη ημέρα, οι διαχειριστές της αγοράς δεν θα πρέπει να δέχονται εντολές πάνω από το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών και οι συμμετέχοντες στην αγορά παραγώγων TTF δεν θα πρέπει να υποβάλλουν τέτοιες εντολές. Οι διαχειριστές της αγοράς και οι συμμετέχοντες στην αγορά παραγώγων TTF θα πρέπει να παρακολουθούν τον ιστότοπο του ACER όπου θα πρέπει να δημοσιεύεται η ημερήσια τιμή αναφοράς. Παρόμοιο δυναμικό όριο υποβολής προσφορών θα πρέπει να εφαρμόζεται σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη σχετικά με την εφαρμογή του ΜΔΑ στα εν λόγω παράγωγα.

- (34) Η ενεργοποίηση του ΜΔΑ μπορεί να έχει ανεπιθύμητες και απρόβλεπτες επιπτώσεις στην οικονομία, συμπεριλαμβανομένων κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Για να εξασφαλιστεί η ταχεία αντίδραση σε περίπτωση ακούσιων διαταραχών της αγοράς, θα πρέπει να δημιουργηθούν, με βάση αντικειμενικά κριτήρια, αποτελεσματικές διασφαλίσεις που θα εγγυώνται ότι ο ΜΔΑ μπορεί να ανασταλεί ανά πάσα στιγμή. Σε περίπτωση ακούσιων διαταραχών στην αγορά, με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης από τον ACER και συγκεκριμένες ενδείξεις ότι επίκειται γεγονός διόρθωσης της αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να ζητήσει τη γνώμη της ESMA, του ACER και, κατά περίπτωση, του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου («ΕΔΔΣΜ Αερίου») και της συντονιστικής ομάδας για το φυσικό αέριο που συστάθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (η «ΣΟΦΑ») σχετικά με τον αντίκτυπο ενός δυνητικού γεγονότος διόρθωσης της αγοράς στην ασφάλεια του εφοδιασμού, στις ενδοενωσιακές ροές αερίου και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ώστε η Επιτροπή να μπορεί να αναστείλει, μέσω εκτελεστικής απόφασης, την ενεργοποίηση του ΜΔΑ από τον ACER ταχέως αν χρειαστεί.
- (35) Πέρα από μια καθημερινή επανεξέταση του αν εξακολουθούν να πληρούνται οι απαιτήσεις για το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών, θα πρέπει να τεθούν πρόσθετες διασφαλίσεις για την αποφυγή ακούσιων διαταραχών της αγοράς.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010 (ΕΕ L 280 της 28.10.2017, σ. 1).

- (36) Το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών δεν θα πρέπει να επηρεάζει τις εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές, καθώς η εφαρμογή του εν λόγω ορίου στις εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές θα δημιουργούσε σοβαρά ζητήματα παρακολούθησης και ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού. Ωστόσο, θα πρέπει να εφαρμόζεται μηχανισμός επανεξέτασης για να αξιολογείται κατά πόσον η εξαίρεση των εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές μετατοπίσεις της διαπραγμάτευσης παραγώγων TTF σε εξωχρηματιστηριακές αγορές, θέτοντας κατ' αυτόν τον τρόπο σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή των αγορών ενέργειας.
- (37) Ο ΜΔΑ θα πρέπει να απενεργοποιείται αυτόματα σε περίπτωση που η λειτουργία του δεν δικαιολογείται πλέον από την κατάσταση στην αγορά φυσικού αερίου. Αν δεν προκύψουν διαταραχές της αγοράς, ο ΜΔΑ θα πρέπει να απενεργοποιείται μόνο μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να αποφεύγεται η συχνή ενεργοποίηση και απενεργοποίησή του. Ως εκ τούτου, ο ΜΔΑ θα πρέπει να απενεργοποιείται αυτόματα μετά από 20 ημέρες αν το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών ανέρχεται σε 180 EUR/MWh για ορισμένο χρονικό διάστημα. Η απενεργοποίηση του ΜΔΑ δεν θα πρέπει να απαιτεί αξιολόγηση από τον ACER ή από την Επιτροπή, αλλά θα πρέπει να πραγματοποιείται αυτόματα μόλις πληρούνται οι προϋποθέσεις.

- (38) Εάν υπάρξει σημαντική μείωση του εφοδιασμού με αέριο και σε περίπτωση που ο εφοδιασμός με αέριο δεν επαρκεί για την κάλυψη της εναπομένουσας ζήτησης αερίου, δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, η Επιτροπή μπορεί να κηρύξει περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους που έχει κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης, και κηρύσσει περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης εάν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη έχουν κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα ασφάλειας του εφοδιασμού λόγω της συνεχιζόμενης ενεργοποίησης του ΜΔΑ, ο ΜΔΑ θα πρέπει να απενεργοποιείται αυτόματα σε περίπτωση που η Επιτροπή έχει κηρύξει περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης.
- (39) Έχει καίρια σημασία ο ΜΔΑ να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό μέσο για την άμεση, ανά πάσα στιγμή αναστολή του δυναμικού ανώτατου ορίου ασφάλειας με βάση αντικειμενικά κριτήρια, αν το δυναμικό ανώτατο όριο ασφάλειας προκαλεί σοβαρές διαταραχές της αγοράς, οι οποίες επηρεάζουν την ασφάλεια του εφοδιασμού και τις ενδοενωσιακές ροές αερίου.

- (40) Δεδομένου ότι είναι σημαντικό να αξιολογούνται διεξοδικά όλες οι διασφαλίσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση ενδεχόμενης αναστολής του ΜΔΑ, ο ΜΔΑ θα πρέπει να αναστέλλεται με εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής. Κατά τη λήψη της εν λόγω απόφασης, η οποία θα πρέπει να λαμβάνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί αν η εφαρμογή του δυναμικού ορίου υποβολής προσφορών θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης, αν συνοδεύεται από επαρκείς προσπάθειες μείωσης της ζήτησης, αν αποτρέπει τις ενδοενωσιακές ροές αερίου που βασίζονται στην αγορά, αν επηρεάζει αρνητικά τις αγορές ενεργειακών παραγώγων, αν λαμβάνει υπόψη τις τιμές της αγοράς αερίου στις διάφορες οργανωμένες αγορές σε ολόκληρη την Ένωση ή όπου μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας αερίου. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει απόφαση για την αναστολή του ΜΔΑ μέσω εκτελεστικής απόφασης. Δεδομένης της ανάγκης ταχείας αντίδρασης, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να απαιτείται να ενεργεί σύμφωνα με τη διαδικασία επιτροπής.

- (41) Ο ΜΔΑ δεν θα πρέπει να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο, περιορίζοντας τα μηνύματα των τιμών που είναι απαραίτητα για την προσέλκυση των απαραίτητων προμηθειών με αέριο και για τις ενδοενωσιακές ροές αερίου. Οι πάροχοι αερίου ενδέχεται δυνητικά να μη διαθέσουν προμήθειες όταν ενεργοποιείται ο ΜΔΑ, προκειμένου να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους πουλώντας αμέσως μετά την απενεργοποίηση των ανώτατων ορίων ασφάλειας. Σε περίπτωση που ο ΜΔΑ οδηγήσει σε κινδύνους τέτοιου είδους για την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο, αλλά δεν έχει κηρυχθεί περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης, η Επιτροπή θα πρέπει να αναστέλλει αμέσως τον ΜΔΑ. Τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση των κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη δυνητική σημαντική απόκλιση μίας από τις συνιστώσες της τιμής αναφοράς σε σύγκριση με την ιστορική τάση, καθώς και τη σημαντική μείωση των τριμηνιαίων εισαγωγών ΥΦΑ στην Ένωση σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους.
- (42) Δεδομένου ότι οι άνευ περιορισμών ενδοενωσιακές ροές αερίου αποτελούν βασικό στοιχείο της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση, η ενεργοποίηση του ΜΔΑ θα πρέπει επίσης να αναστέλλεται εάν περιορίζει αδικαιολόγητα τις ενδοενωσιακές ροές αερίου, θέτοντας σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης.
- (43) Ο ΜΔΑ δεν θα πρέπει να οδηγεί σε μείωση του ρόλου που διαδραματίζουν τα μηνύματα των τιμών στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου της Ένωσης και να αποτρέπει τις ενδοενωσιακές ροές αερίου που βασίζονται στην αγορά, δεδομένου ότι είναι σημαντικό το φυσικό αέριο να συνεχίσει να ρέει εκεί όπου είναι περισσότερο απαραίτητο.

(44) Οι ΜΔΑ δεν θα πρέπει να θέτουν αδικαιολόγητα σε κίνδυνο τη συνέχιση της εύρυθμης λειτουργίας των αγορών ενεργειακών παραγώγων. Οι αγορές αυτές διαδραματίζουν καίριο ρόλο, καθώς παρέχουν τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες στην αγορά να αντισταθμίζουν τις θέσεις τους ώστε να διαχειρίζονται τους κινδύνους, ιδίως όσον αφορά τη μεταβλητότητα των τιμών. Επιπλέον, οι παρεμβάσεις στις τιμές μέσω του ΜΔΑ μπορούν να προκαλέσουν σημαντικές οικονομικές απώλειες για τους συμμετέχοντες στην αγορά στις αγορές παραγώγων. Δεδομένου του μεγέθους της αγοράς αερίου στην Ένωση, οι απώλειες αυτές ενδέχεται όχι μόνο να επηρεάσουν τις εξειδικευμένες αγορές παραγώγων, αλλά και να έχουν σημαντικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε άλλες χρηματοπιστωτικές αγορές. Οι παρεμβάσεις στις τιμές θα μπορούσαν επίσης να οδηγήσουν σε επιζήμια αύξηση της απαιτήσης περιθωρίου λόγω αβεβαιότητας. Μια σημαντική αύξηση των απαιτήσεων περιθωρίου θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντικές οικονομικές απώλειες και σε απώλειες ρευστότητας για τους συμμετέχοντες στην αγορά, με αποτέλεσμα την αθέτηση υποχρέωσης εκ μέρους εκκαθαριστικού μέλους ή τελικού πελάτη. Οι σχετικοί συμμετέχοντες στην αγορά θα πρέπει να ενεργούν καλόπιστα και να μην αλλάζουν αδικαιολόγητα τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου που οδηγούν σε αύξηση των απαιτήσεων περιθωρίου, ιδίως εάν δεν ευθυγραμμίζονται με τις συνήθειες διαδικασίες της αγοράς. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να αναστέλλει αμέσως τον ΜΔΑ αν αυτός θέτει σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς παραγώγων, για παράδειγμα όταν οδηγεί σε σημαντική μείωση των συναλλαγών παραγώγων TTF εντός της Ένωσης ή σε σημαντική μετατόπιση των συναλλαγών παραγώγων TTF σε τόπους διαπραγμάτευσης εκτός της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό η Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη τη διαθέσιμη εμπειρογνωσία των αρμοδίων οργάνων της Ένωσης. Η ESMA είναι ανεξάρτητη αρχή που συμβάλλει στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης, ιδίως με την προώθηση σταθερών και εύρυθμων χρηματοπιστωτικών αγορών, όπως οι αγορές παραγώγων.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εκθέσεις της ESMA σχετικά με τις πτυχές αυτές. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τυχόν συμβουλές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ») σχετικά με τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και το άρθρο 25.1 του πρωτοκόλλου 4 για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΛΕΕ (το «πρωτόκολλο»). Δεδομένης της αστάθειας των χρηματοπιστωτικών αγορών και του δυνητικά μεγάλου αντικτύπου που μπορεί να έχουν σε αυτές ενδεχόμενες παρεμβάσεις στην αγορά, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να αναστέλλει γρήγορα τον ΜΔΑ. Ως εκ τούτου, η έκθεση της ESMA θα πρέπει να εκδίδεται το αργότερο εντός 48 ωρών ή, σε επείγουσες περιπτώσεις, εντός της ίδιας ημέρας μετά το αίτημα της Επιτροπής.

- (45) Ο ΜΔΑ θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να αντιμετωπίζει μόνο έκτακτες αυξήσεις των τιμών αερίου που προκαλούνται από ανεπάρκειες στον μηχανισμό διαμόρφωσης των τιμών και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να μην έχει αντίκτυπο στην εγκυρότητα των υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας αερίου. Ωστόσο, σε περιπτώσεις στις οποίες ο ACER ή η Επιτροπή παρατηρεί ότι η ενεργοποίηση του ΜΔΑ επηρεάζει αρνητικά τις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας αερίου, η Επιτροπή θα πρέπει να αναστέλλει τον ΜΔΑ.

- (46) Ο σχεδιασμός και οι δυνατότητες αναστολής του ΜΔΑ θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι οι διαπραγματευτές φυσικού αερίου μπορούν να μεταφέρουν τη διαπραγμάτευση φυσικού αερίου σε περιοχές εκτός της Ένωσης, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματικότητα του ΜΔΑ. Αυτό θα συνέβαινε, για παράδειγμα, αν οι διαπραγματευτές άρχιζαν να συμμετέχουν σε εξωρηματιστηριακές συναλλαγές αερίου, οι οποίες είναι λιγότερο διαφανείς, υπόκεινται λιγότερο σε κανονιστικό έλεγχο και ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους αθέτησης υποχρεώσεων για τα εμπλεκόμενα μέρη. Αυτό θα συνέβαινε επίσης αν οι διαπραγματευτές, των οποίων η αντιστάθμιση κινδύνου μπορεί να περιοριστεί από τον ΜΔΑ, επιδίωκαν να συνάψουν συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνου σε άλλες δικαιοδοσίες, με αποτέλεσμα ο αντισυμβαλλόμενος εκκαθάρισης να πρέπει να επανεξισορροπήσει το ταμειακό υπόλοιπο που αντιστοιχεί στις θέσεις επί των παραγώγων, ώστε να αντικατοπτρίζει την τιμή διακανονισμού στην οποία έχει επιβληθεί ανώτατο όριο, ενεργοποιώντας απαιτήσεις κάλυψης περιθωρίων.
- (47) Ο ACER, η ESMA, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και η ΣΟΦΑ θα πρέπει να επικουρούν την Επιτροπή στην παρακολούθηση του ΜΔΑ.

- (48) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να έχει τη δυνατότητα να διαβουλεύεται με την ΕΚΤ και να ζητεί τη συμβουλή της, σύμφωνα με τον ρόλο της ΕΚΤ δυνάμει του άρθρου 127 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ, ώστε να συμβάλλει στην ομαλή άσκηση των πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, και σύμφωνα με το άρθρο 25.1 του πρωτοκόλλου, να παρέχει συμβουλές και να δίνει τη γνώμη της, μεταξύ άλλων, στην Επιτροπή, σχετικά με την εμβέλεια και εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης που αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η διαδικασία διαβούλευσης με την ΕΚΤ θα πρέπει να οργανωθεί κατά τρόπο που να επιτρέπει την ταχεία αναστολή του ΜΔΑ, εφόσον χρειαστεί.

- (49) Δεδομένης της επείγουσας ανάγκης να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό των τιμών των παραγώγων TTF στην Ένωση, η ταχεία εφαρμογή του ΜΔΑ είναι ζωτικής σημασίας. Η ESMA και ο ACER θα πρέπει να διενεργήσουν αξιολόγηση σχετικά με τον αντίκτυπο του ΜΔΑ («εκτίμηση επίδρασης»), προκειμένου να αναλύσουν κατά πόσον η ταχεία εφαρμογή του ΜΔΑ μπορεί να οδηγήσει σε ακούσιες αρνητικές συνέπειες για τις χρηματοπιστωτικές αγορές ή τις αγορές ενέργειας ή για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Η εκτίμηση επίδρασης θα πρέπει να έχει υποβληθεί στην Επιτροπή έως την 1η Μαρτίου 2023. Θα πρέπει ιδίως να αναλύει τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκτελεστική πράξη σχετικά με τις λεπτομέρειες για την επέκταση του ΜΔΑ σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών και να επαληθεύει κατά πόσον τα βασικά στοιχεία του ΜΔΑ εξακολουθούν να είναι κατάλληλα υπό το πρίσμα των εξελίξεων στη χρηματοπιστωτική αγορά, στην αγορά ενέργειας ή στην ασφάλεια του εφοδιασμού. Η ESMA και ο ACER θα πρέπει να δημοσιεύσουν προκαταρκτική έκθεση δεδομένων σχετικά με τη θέσπιση του ΜΔΑ έως τις 23 Ιανουαρίου 2023. Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εκτίμησης επίδρασης, η Επιτροπή θα πρέπει, κατά περίπτωση, να προτείνει τροποποίηση του παρόντος κανονισμού χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με σκοπό την προσαρμογή της επιλογής των προϊόντων που καλύπτονται από τον ΜΔΑ.
- (50) Η Επιτροπή μπορεί επίσης να προτείνει άλλες τροποποιήσεις του παρόντος κανονισμού, με βάση την εκτίμηση επίδρασης, ή μετά από γεγονός διόρθωσης της αγοράς ή απόφαση αναστολής, ή υπό το πρίσμα εξελίξεων στην αγορά και την ασφάλεια του εφοδιασμού.

- (51) Προκειμένου να διαφυλαχθεί η ορθή λειτουργία των αγορών παραγωγών, ιδίως των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου των κεντρικών αντισυμβαλλόμενων («CCP»), και να ελαχιστοποιηθεί η ανάγκη να ζητηθεί συμπληρωματικό περιθώριο ως ασφάλεια, τα μέρη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αντισταθμίζουν ή να μειώνουν τις θέσεις στην αγορά παραγωγών TTF με εύρυθμο τρόπο, εφόσον το επιθυμούν. Ως εκ τούτου, το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε συμβάσεις που είχαν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, ούτε σε συναλλαγές που επιτρέπουν στους συμμετέχοντες στην αγορά να αντισταθμίζουν ή να μειώνουν θέσεις που προκύπτουν από συμβάσεις παραγωγών TTF οι οποίες είχαν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
- (52) Οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των αγορών παραγωγών TTF, μετριάζοντας τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο οι δραστηριότητες των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση αθέτησης υποχρέωσης σε θέσεις, να μην παρακωλύονται από τον ΜΔΑ. Για τον σκοπό αυτό, το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε συναλλαγές που εκτελούνται στο πλαίσιο διαδικασίας διαχείρισης αθέτησης υποχρέωσης που οργανώνεται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο.

(53) Ο ΜΔΑ είναι αναγκαίος και αναλογικός για την επίτευξη του στόχου της διόρθωσης των υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου στο TTF και σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών. Όλα τα κράτη μέλη ανησυχούν για τις έμμεσες επιπτώσεις των ραγδαίων αυξήσεων των τιμών, όπως η αύξηση των τιμών της ενέργειας και ο πληθωρισμός. Όσον αφορά τις ανεπάρκειες στο σύστημα διαμόρφωσης των τιμών, οι εν λόγω ανεπάρκειες διαδραματίζουν διαφορετικό ρόλο στα διάφορα κράτη μέλη, καθώς οι αυξήσεις των τιμών είναι πιο αντιπροσωπευτικές σε ορισμένα κράτη μέλη (π.χ. σε κράτη μέλη της Κεντρικής Ευρώπης) απ' ό,τι σε άλλα κράτη μέλη (π.χ. κράτη μέλη της περιφέρειας ή με άλλες δυνατότητες προμήθειας). Προκειμένου να αποφευχθεί μια κατακερματισμένη δράση, η οποία θα μπορούσε να διαιρέσει την ενοποιημένη αγορά αερίου της Ένωσης, απαιτείται κοινή δράση σε πνεύμα αλληλεγγύης. Αυτό έχει επίσης ζωτική σημασία για την εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση. Επιπλέον, οι κοινές διασφαλίσεις, οι οποίες ενδέχεται να είναι περισσότερο αναγκαίες στα κράτη μέλη χωρίς εναλλακτικές λύσεις εφοδιασμού από ό,τι στα κράτη μέλη με εναλλακτικές λύσεις εφοδιασμού, θα πρέπει να διασφαλίζουν μια συντονισμένη προσέγγιση ως έκφραση ενεργειακής αλληλεγγύης. Πράγματι, ενώ οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και τα αντίστοιχα οφέλη είναι πολύ διαφορετικά για τα διάφορα κράτη μέλη, ο ΜΔΑ θα πρέπει να αποτελεί έναν συμβιβασμό αλληλεγγύης, στο πλαίσιο του οποίου όλα τα κράτη μέλη συμφωνούν να συμβάλουν στη διόρθωση της αγοράς και να αποδεχθούν τα ίδια όρια στη διαμόρφωση των τιμών, παρόλο που το επίπεδο δυσλειτουργίας του μηχανισμού διαμόρφωσης των τιμών και οι οικονομικές επιπτώσεις των τιμών παραγώγων στην οικονομία διαφέρουν σε κάποια κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, ο ΜΔΑ θα ενισχύσει την αλληλεγγύη της Ένωσης για την αποφυγή υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου, οι οποίες, για πολλά κράτη μέλη, είναι μη βιώσιμες ακόμη και για σύντομα χρονικά διαστήματα. Ο ΜΔΑ θα συμβάλει ώστε οι επιχειρήσεις προμήθειας αερίου από όλα τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να αγοράζουν αέριο σε λογικές τιμές με πνεύμα αλληλεγγύης.

- (54) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για τον καθορισμό των τεχνικών λεπτομερειών της εφαρμογής του ΜΔΑ σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.
- (55) Η ασταθής και απρόβλεπτη κατάσταση της αγοράς φυσικού αερίου καθώς εισερχόμαστε στη χειμερινή περίοδο καθιστά σημαντικό να διασφαλιστεί ότι ο ΜΔΑ μπορεί να εφαρμοστεί το συντομότερο δυνατόν, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που δικαιολογούν την ενεργοποίησή του. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την 1^η Φεβρουαρίου 2013. Το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών θα πρέπει να εφαρμόζεται από τις 15 Φεβρουαρίου 2023. Η υποχρέωση υποβολής προκαταρκτικής έκθεσης δεδομένων από την ESMA και τον ACER θα πρέπει να εφαρμόζεται αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2023 προκειμένου να ληφθούν το συντομότερο δυνατόν οι απαιτούμενες πληροφορίες,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

Κεφάλαιο I

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει προσωρινό μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς («ΜΔΑ») για τις εντολές διαπραγμάτευσης παραγώγων TTF και παραγώγων που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο 9, με σκοπό τον περιορισμό επεισοδίων υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζουν τις τιμές της παγκόσμιας αγοράς.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «παράγωγο TTF»: παράγωγο επί εμπορεύματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 30) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, που τελεί υπό διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, το υποκείμενο μέσο του οποίου είναι συναλλαγή στο εικονικό σημείο συναλλαγών Title Transfer Facility (TTF), το οποίο διαχειρίζεται η Gasunie Transport Services B.V.·

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84).

- 2) «παράγωγο που συνδέεται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών»: παράγωγο επί εμπορευμάτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1) σημείο 30) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014, που τελεί υπό διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, το υποκείμενο μέσο του οποίου είναι συναλλαγή σε εικονικό σημείο συναλλαγών αερίου στην Ένωση·
- 3) «εικονικό σημείο συναλλαγών»: μη φυσικό σημείο εμπορίας εντός συστήματος εισόδου-εξόδου όπου πραγματοποιούνται συναλλαγές αερίου μεταξύ πωλητή και αγοραστή χωρίς να απαιτείται η κράτηση δυναμικότητας μεταφοράς ή διανομής·
- 4) «παράγωγο TTF επόμενου μήνα»: παράγωγο TTF του οποίου η ημερομηνία λήξης είναι η πλησιέστερη μεταξύ των παραγώγων με διάρκεια ενός μήνα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε δεδομένη ρυθμιζόμενη αγορά·
- 5) «παράγωγο TTF επόμενου έτους»: παράγωγο TTF του οποίου η ημερομηνία λήξης είναι η πλησιέστερη μεταξύ των παραγώγων με δωδεκάμηνη διάρκεια που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε δεδομένη ρυθμιζόμενη αγορά·

- 6) «τιμή αναφοράς»: εφόσον είναι διαθέσιμη, η ημερήσια μέση τιμή της:
- εκτίμησης για την τιμή του ΥΦΑ της Northwest Europe Marker που ορίζεται ως η ημερήσια μέση τιμή της «Daily Spot Northwest Europe Marker» (NWE) την οποία διαχειρίζεται η Platts Benchmark B.V. (Κάτω Χώρες) και της «Northwest Europe des – half-month 2» την οποία διαχειρίζεται η Argus Benchmark Administration B.V. (Κάτω Χώρες)· με μετατροπή των εκτιμήσεων της τιμής του ΥΦΑ σε USD ανά μετρικό εκατομμύριο βρετανικών θερμικών μονάδων (MMBtu) προς EUR ανά MWh, με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ») και τιμή μετατροπής 1 MMBtu ανά 0,293071 kWh.
 - εκτίμησης για την τιμή του ΥΦΑ της Mediterranean Marker που ορίζεται ως η ημερήσια μέση τιμή της «Daily Spot Mediterranean Marker» (MED), την οποία διαχειρίζεται η Platts Benchmark B.V. (Κάτω Χώρες), και της ημερήσιας μέσης τιμής των «Iberian peninsula des - half-month 2», «Italy des - half-month 2» και «Greece des - half-month 2» που διαχειρίζεται η Argus Benchmark Administration B.V. (Κάτω Χώρες)· με μετατροπή των εκτιμήσεων της τιμής του ΥΦΑ σε USD ανά MMBtu προς EUR ανά MWh, με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ της ΕΚΤ και τιμή μετατροπής 1 MMBtu ανά 0,293071 kWh.

- εκτίμησης για την τιμή του ΥΦΑ της Northeast Asia που ορίζεται ως η ημερήσια μέση τιμή της «LNG Japan/Korea DES 2 Half-Month» την οποία διαχειρίζεται η Platts Benchmark B.V. (Κάτω Χώρες), και της «Northeast Asia des (ANEA) - half-month 2» την οποία διαχειρίζεται η Argus Benchmark Administration B.V. (Κάτω Χώρες)· με μετατροπή των εκτιμήσεων της τιμής του ΥΦΑ σε USD ανά MMBtu προς EUR ανά MWh, με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ της ΕΚΤ και τιμή μετατροπής 1 MMBtu ανά 0,293071 kWh.
- τιμής διακανονισμού παραγώγων NBP επόμενου μήνα, όπως δημοσιεύεται από την ICE Futures Europe (Ηνωμένο Βασίλειο)· με μετατροπή της πέννας στερλίνας ανά θερμική μονάδα σε ευρώ ανά MWh, με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ της ΕΚΤ και τιμή μετατροπής 1 θερμικής μονάδας ανά 29,3071 kWh·
- τιμής της εκτίμησης της ημερήσιας τιμής που διενεργείται από τον ACER σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/...⁺·

7) «ρυθμιζόμενη αγορά»: «ρυθμιζόμενη αγορά» ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 21) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·

8) «διαχειριστής αγοράς»: ο διαχειριστής αγοράς όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 18) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

⁺ ΕΕ: να εισαχθεί ο αριθμός του κανονισμού που παρατίθεται στο έγγραφο ST 14065/22 INIT.

Κεφάλαιο II

Μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς

Άρθρο 3

Παρακολούθηση των τιμών

1. Ο ACER παρακολουθεί συνεχώς την εξέλιξη της τιμής αναφοράς και της τιμής διακανονισμού παραγώγων TTF επόμενου μήνα και της τιμής διακανονισμού παραγώγων επόμενου μήνα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών.
2. Για τον σκοπό της παραγράφου 1, η Platts Benchmark B.V. (Κάτω Χώρες) κοινοποιεί στον ACER καθημερινά και το αργότερο έως τις 21.00 (ώρα Κεντρικής Ευρώπης) τις ημερήσιες εκτιμήσεις των τιμών ΥΦΑ για τους ακόλουθους δείκτες: «Daily Spot Mediterranean Marker (MED)», «Daily Spot Northwest Europe Marker (NEW)» και «Japan Korea Marker (JKM)».
3. Για τον σκοπό της παραγράφου 1, η Argus Benchmark Administration B.V (Κάτω Χώρες) κοινοποιεί στον ACER καθημερινά και το αργότερο έως τις 21.00 (ώρα Κεντρικής Ευρώπης) τις ημερήσιες εκτιμήσεις των τιμών ΥΦΑ για τους ακόλουθους δείκτες: «Northwest Europe des – half-month 2», «Iberian peninsula des - half-month 2», «Italy des - half-month 2», «Greece des - half-month 2» και «Northeast Asia des (ANEA) - half-month 2».

4. Ο ACER υπολογίζει την ημερήσια τιμή αναφοράς καθημερινά με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει σύμφωνα με την παράγραφο 1. Ο ACER δημοσιεύει την ημερήσια τιμή αναφοράς καθημερινά στον ιστότοπό του το αργότερο έως τις 23.59 ώρα Κεντρικής Ευρώπης.

Άρθρο 4

Γεγονός διόρθωσης της αγοράς

1. Ο ΜΔΑ για την τιμή διακανονισμού παραγωγού TTF επόμενου έτους ενεργοποιείται όταν επέλθει γεγονός διόρθωσης της αγοράς. Γεγονός διόρθωσης της αγοράς θεωρείται ότι έχει επέλθει όταν η τιμή διακανονισμού παραγωγών TTF επόμενου μήνα, όπως δημοσιεύεται από την ICE Endex B.V. (Κάτω Χώρες):
- α) υπερβαίνει τα 180 EUR/MWh για τρεις εργάσιμες ημέρες· και
 - β) είναι κατά 35 EUR υψηλότερη από την τιμή αναφοράς κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο α).
2. Μετά την έκδοση της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, επέρχεται επίσης γεγονός διόρθωσης της αγοράς όσον αφορά παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην εν λόγω εκτελεστική πράξη σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2.

3. Εάν ο ACER, παρατηρήσει ότι έχει επέλθει γεγονός διόρθωσης της αγοράς, δημοσιεύει ανακοίνωση με την οποία δηλώνεται ότι έχει επέλθει γεγονός διόρθωσης της αγοράς («ανακοίνωση διόρθωσης της αγοράς») με σαφή και ορατό τρόπο στον ιστότοπό του, το αργότερο έως τις 23.59 ώρα Κεντρικής Ευρώπης και ενημερώνει το Συμβούλιο, την Επιτροπή, την ΕΚΤ και την ESMA σχετικά με το γεγονός διόρθωσης της αγοράς.
4. Οι διαχειριστές αγοράς στην αγορά παραγωγών TTF και οι συμμετέχοντες στην αγορά παραγωγών TTF παρακολουθούν τον ιστότοπο του ACER σε καθημερινή βάση.
5. Από την επομένη της δημοσίευσης της ανακοίνωσης περί διόρθωσης της αγοράς, οι διαχειριστές αγορών δεν αποδέχονται και οι συμμετέχοντες στην αγορά παραγωγών TTF δεν υποβάλλουν εντολές για παράγωγα TTF που πρόκειται να λήξουν κατά την περίοδο από την ημερομηνία λήξης του παραγωγού TTF επόμενου μήνα έως την ημερομηνία λήξης του παραγωγού TTF επόμενου έτους με τιμές 35 EUR πάνω από την τιμή αναφοράς που δημοσιεύτηκε από τον ACER την προηγούμενη ημέρα («δυναμικό όριο υποβολής προσφορών»). Εάν η τιμή αναφοράς είναι μικρότερη των 145 EUR/MWh, το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών παραμένει στο άθροισμα των 145 EUR και 35 EUR.
6. Μετά την έκδοση της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, εφαρμόζεται δυναμικό όριο υποβολής προσφορών σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην εν λόγω εκτελεστική πράξη σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2.

7. Μόλις ενεργοποιηθεί από τον ACER, το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών εφαρμόζεται τουλάχιστον για 20 εργάσιμες ημέρες, εκτός εάν ανασταλεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 ή απενεργοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1.
8. Προκειμένου η Επιτροπή να μπορεί να αναστείλει ταχέως, μέσω εκτελεστικής απόφασης, την ενεργοποίηση του ΜΔΑ από τον ACER αν χρειαστεί, σε περίπτωση που, με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης από τον ACER δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1, υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις ότι επίκειται γεγονός διόρθωσης της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), η Επιτροπή καλεί χωρίς καθυστέρηση την ΕΚΤ, την ESMA και, κατά περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου («ΕΔΔΣΜ Αερίου») και τη συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο («ΣΟΦΑ»), να προβούν σε εκτίμηση σχετικά με τον αντίκτυπο πιθανού γεγονότος διόρθωσης της αγοράς στην ασφάλεια του εφοδιασμού, στις ενδοενωσιακές ροές αερίου και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Για την εν λόγω αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις των τιμών σε άλλες σχετικές οργανωμένες αγορές, ιδίως στην Ασία ή στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, όπως αποτυπώνονται στον «Joint Japan Korea Market» ή στην «Henry Hub Gas Price Assessment», αμφοτέρων των οποίων η διαχείριση πραγματοποιείται από την Platts Benchmark B.V. (Κάτω Χώρες) η δε δημοσίευση από την S&P Global Inc. (Νέα Υόρκη).

9. Αφού εκτιμήσει την επίδραση του δυναμικού ορίου υποβολής προσφορών στην κατανάλωση αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και την πρόοδο όσον αφορά τους στόχους μείωσης της ζήτησης που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 και στα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854, η Επιτροπή μπορεί επίσης να προτείνει τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 με στόχο την προσαρμογή του στη νέα κατάσταση.
10. Σε περίπτωση γεγονότος διόρθωσης της αγοράς, η Επιτροπή ζητεί από την ΕΚΤ, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, συμβουλή σχετικά με τον κίνδυνο ακούσιων διαταραχών για τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγώγων.

Άρθρο 5

Αναστολή του ΜΔΑ

1. Το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών απενεργοποιείται 20 εργάσιμες ημέρες από την επέλευση του γεγονότος διόρθωσης της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5 ή μετέπειτα, εάν η τιμή αναφοράς είναι κατώτερη των 145 EUR/MWh για τρεις διαδοχικές εργάσιμες ημέρες.

2. Στις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή έχει κηρύξει περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ιδίως σε περίπτωση σημαντικής επιδείνωσης της κατάστασης εφοδιασμού με αέριο που οδηγεί σε κατάσταση κατά την οποία ο εφοδιασμός με αέριο δεν επαρκεί για την κάλυψη της εναπομένουσας ζήτησης αερίου («ελεγχόμενη διανομή»), σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών που αναφέρεται στο άρθρο 3α παράγραφος 1 στοιχείο γ) απενεργοποιείται.
3. Ο ACER δημοσιεύει ανακοίνωση στον ιστότοπό του αμελλητί και κοινοποιεί στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, την ΕΚΤ και την ESMA ότι έχει επέλθει γεγονός απενεργοποίησης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 («ειδοποίηση απενεργοποίησης»).

Άρθρο 6

Αναστολή του ΜΔΑ

1. Η ESMA, ο ACER, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και η ΣΟΦΑ παρακολουθούν συνεχώς την επίδραση του δυναμικού ορίου υποβολής προσφορών στις χρηματοπιστωτικές αγορές, στις αγορές ενέργειας και στην ασφάλεια του εφοδιασμού σε περίπτωση ενεργοποίησης του ΜΔΑ.

2. Με βάση την παρακολούθηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή αναστέλλει ανά πάσα στιγμή τον ΜΔΑ μέσω εκτελεστικής απόφασης, όταν προκύπτουν ακούσιες διαταραχές της αγοράς ή προφανείς κίνδυνοι τέτοιων διαταραχών που επηρεάζουν αρνητικά την ασφάλεια του εφοδιασμού, τις ενδοενωσιακές ροές αερίου ή τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα («απόφαση αναστολής»). Κατά την αξιολόγηση, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη κατά πόσον η ενεργοποίηση του ΜΔΑ:
- α) θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο· τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση των κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού είναι η δυνητική σημαντική απόκλιση μιας από τις συνιστώσες της τιμής αναφοράς σε σύγκριση με την ιστορική τάση, καθώς και η σημαντική μείωση των τριμηνιαίων εισαγωγών ΥΦΑ στην Ένωση σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους·
 - β) πραγματοποιείται σε περίοδο κατά την οποία δεν πληρούνται σε επίπεδο Ένωσης οι υποχρεωτικοί στόχοι μείωσης της ζήτησης δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369, επηρεάζει αρνητικά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του στόχου εξοικονόμησης αερίου δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διασφαλιστεί ότι τα μηνύματα των τιμών παρέχουν κίνητρα για τη μείωση της ζήτησης, ή οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου κατά 15 % σε έναν μήνα ή κατά 10 % σε δύο διαδοχικούς μήνες σε σύγκριση με την αντίστοιχη μέση κατανάλωση για τους ίδιους μήνες κατά τη διάρκεια των πέντε συναπτών ετών που προηγούνται της 1ης Φεβρουαρίου 2023, με βάση τα δεδομένα για την κατανάλωση αερίου και τη μείωση της ζήτησης που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369·

- γ) αποτρέπει τις βασιζόμενες στην αγορά ενδοενωσιακές ροές αερίου, σύμφωνα με τα δεδομένα παρακολούθησης του ACER·
- δ) επηρεάζει, με βάση έκθεση της ESMA σχετικά με τον αντίκτυπο της ενεργοποίησης του ΜΔΑ από την ESMA και τυχόν συμβουλές της ΕΚΤ που ζήτησε η Επιτροπή για τον σκοπό αυτό, τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγωγών, ιδίως όταν οδηγεί σε σημαντική αύξηση των απαιτήσεων περιθωρίου ή σε σημαντική μείωση των συναλλαγών παραγωγών TTF εντός της Ένωσης σε έναν μήνα, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους ή σε σημαντική μετατόπιση των συναλλαγών παραγωγών TTF σε τόπους διαπραγμάτευσης εκτός της Ένωσης·
- ε) οδηγεί σε ουσιώδεις διαφορές μεταξύ των τιμών της αγοράς αερίου στις διάφορες οργανωμένες αγορές σε ολόκληρη την Ένωση και σε άλλες σχετικές οργανωμένες αγορές, για παράδειγμα στην Ασία ή στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως αποτυπώνονται στον «Joint Japan Korea Marker» ή στην «Henry Hub Gas Price Assessment», αμφοτέρων των οποίων η διαχείριση πραγματοποιείται από την Platts Benchmark B.V. (Κάτω Χώρες)·
- στ) επηρεάζει την εγκυρότητα υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας αερίου, συμπεριλαμβανομένων μακροπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας αερίου.

3. Η απόφαση αναστολής λαμβάνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Από την επομένη της δημοσίευσης απόφασης αναστολής, και για όσο χρονικό διάστημα ορίζεται στην απόφαση αναστολής, παύει να ισχύει το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών.
4. Ο ACER, η ESMA, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και η ΣΟΦΑ επικουρούν την Επιτροπή στα καθήκοντα που προβλέπονται στα άρθρα 4, 5 και 6. Η έκθεση της ESMA δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου εκδίδεται το αργότερο εντός 48 ωρών ή εντός της ίδιας ημέρας σε επείγουσες περιπτώσεις, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής.
5. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 6, η Επιτροπή μπορεί να συμβουλευέται την ΕΚΤ για κάθε θέμα σχετικό με το καθήκον της δυνάμει του άρθρου 127 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ να συμβάλλει στην ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Άρθρο 7
Επαγγελματικό απόρρητο

1. Τυχόν εμπιστευτικές πληροφορίες που λαμβάνονται, ανταλλάσσονται ή διαβιβάζονται βάσει του παρόντος κανονισμού υπόκεινται στους όρους του παρόντος άρθρου περί επαγγελματικού απορρήτου.
2. Η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου ισχύει για όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργαστεί για τον ACER ή για μια οποιαδήποτε αρχή ή επιχείρηση της αγοράς ή για οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο η αρμόδια αρχή έχει αναθέσει τις εξουσίες της, συμπεριλαμβανομένων των ελεγκτών και εμπειρογνομόνων που προσλαμβάνονται από την αρμόδια αρχή.
3. Απαγορεύεται η κοινοποίηση των πληροφοριών που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή αρχή, εκτός εάν προβλέπεται από τις διατάξεις του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου.
4. Όλες οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ των αρμόδιων αρχών δυνάμει του παρόντος κανονισμού και αφορούν επιχειρηματικές ή επιχειρησιακές συνθήκες και άλλες οικονομικές ή προσωπικές υποθέσεις θεωρούνται εμπιστευτικές και υπόκεινται στις απαιτήσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν η αρμόδια αρχή δηλώσει κατά τον χρόνο επικοινωνίας ότι η συγκεκριμένη πληροφορία δύναται να γνωστοποιηθεί ή εκτός εάν η γνωστοποίηση είναι αναγκαία στο πλαίσιο νομικών διαδικασιών.

Άρθρο 8
Εκτίμηση επίδρασης

1. Η ESMA και ο ACER εκτιμούν την επίδραση του ΜΔΑ στις χρηματοπιστωτικές αγορές, στις αγορές ενέργειας και στην ασφάλεια του εφοδιασμού, προκειμένου ιδίως να επαληθεύσουν κατά πόσον τα βασικά στοιχεία του ΜΔΑ εξακολουθούν να είναι κατάλληλα υπό το πρίσμα των εξελίξεων όσον αφορά τις χρηματοπιστωτικές αγορές, τις αγορές ενέργειας και την ασφάλεια του εφοδιασμού.
2. Στην εκτίμηση επίδρασης, η ESMA και ο ACER διενεργούν, ιδίως, ανάλυση ως προς τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2. Στην εν λόγω εκτίμηση επαληθεύεται ιδίως κατά πόσον ο περιορισμός σε παράγωγα TTF οδήγησε σε αρμπιτράζ από τους συμμετέχοντες στην αγορά μεταξύ διορθωμένων και μη διορθωμένων παραγώγων με αρνητικό αντίκτυπο στις χρηματοπιστωτικές αγορές ή στις αγορές ενέργειας, και εις βάρος των καταναλωτών.
3. Η ESMA και ο ACER εκτιμούν επίσης κατά πόσον:
 - α) η εξαίρεση της εξωχρηματιστηριακής διαπραγμάτευσης από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού οδήγησε σε σημαντικές μετατοπίσεις της διαπραγμάτευσης παραγώγων TTF σε εξωχρηματιστηριακές αγορές, θέτοντας σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή των αγορών ενέργειας·

- β) ο ΜΔΑ οδήγησε σε σημαντική μείωση των συναλλαγών παραγωγών TTF εντός της Ένωσης, ή σε σημαντική μετατόπιση των συναλλαγών παραγωγών TTF σε τόπους διαπραγμάτευσης εκτός Ένωσης·
4. Η ESMA και ο ACER εκτιμούν επιπλέον κατά πόσον πρέπει να επανεξεταστούν τα ακόλουθα:
- α) τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για την τιμή αναφοράς·
- β) οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1·
- γ) το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών.
5. Οι εκθέσεις της ESMA και του ACER δυνάμει της παραγράφου 1 υποβάλλονται στην Επιτροπή έως την 1η Μαρτίου 2023. Έως τις 23 Ιανουαρίου 2023, η ESMA και ο ACER δημοσιεύουν προκαταρκτική έκθεση δεδομένων σχετικά με τη θέσπιση του ΜΔΑ..

Άρθρο 9

Επέκταση του ΜΔΑ σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών

1. Με βάση την εκτίμηση που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, η Επιτροπή καθορίζει, μέσω εκτελεστικής πράξης, τις τεχνικές λεπτομέρειες της εφαρμογής του ΜΔΑ σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών έως τις 31 Μαρτίου 2023 σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2.

Σε περίπτωση που η εφαρμογή του ΜΔΑ σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών οδηγεί σε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές ή στις αγορές αερίου σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή αποκλείει, κατ' εξαίρεση, ορισμένα παράγωγα από το πεδίο εφαρμογής του ΜΔΑ.

2. Η Επιτροπή επιλέγει τις τεχνικές λεπτομέρειες της εφαρμογής, καθώς και τα παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών, τα οποία ενδέχεται να πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του ΜΔΑ, ιδίως με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) τη διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με τις τιμές των παραγώγων που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών·
 - β) τη ρευστότητα των παραγώγων που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών·
 - γ) τον αντίκτυπο που θα είχε η επέκταση του ΜΔΑ σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών στις ενδοενοσιακές ροές αερίου και στην ασφάλεια του εφοδιασμού·
 - δ) τον αντίκτυπο που θα είχε η επέκταση του ΜΔΑ σε παράγωγα που συνδέονται με άλλα εικονικά σημεία συναλλαγών στη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών, λαμβανομένου υπόψη του αντικτύπου των πιθανών συμπληρωματικών περιθωρίων ως ασφάλειας.

Άρθρο 10
Επανεξέταση

Η Επιτροπή μπορεί, κατά περίπτωση, να προτείνει τροποποίηση του παρόντος κανονισμού ώστε να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού παράγωγα που αποτελούν αντικείμενο εξωχρηματιστηριακής διαπραγμάτευσης, ή να επανεξετάσει τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για την τιμή αναφοράς, εξετάζοντας ιδίως το ενδεχόμενο να δοθεί διαφορετική βαρύτητα στα εν λόγω στοιχεία, τις προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση του ΜΔΑ που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) και το δυναμικό όριο υποβολής προσφορών. Πριν από την υποβολή της εν λόγω πρότασης, η Επιτροπή διαβουλεύεται με την ΕΚΤ, την ESMA, τον ACER, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και τη ΣΟΦΑ και, κατά περίπτωση, άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

Άρθρο 11
Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Κεφάλαιο III

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Φεβρουαρίου 2023. Εφαρμόζεται από την ίδια ημέρα για περίοδο ενός έτους.
2. Το άρθρο 4 εφαρμόζεται από τις 15 Φεβρουαρίου 2023.
3. Το άρθρο 8 παράγραφος 2 εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2023.
4. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στα ακόλουθα:
 - α) συμβάσεις παραγωγών TTF που συνήφθησαν πριν από την 1^η Φεβρουαρίου 2023·
 - β) αγορά και πώληση παραγωγών TTF με σκοπό την αντιστάθμιση ή τη μείωση των συμβάσεων παραγωγών TTF που συνήφθησαν πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2023·

- γ) αγορά και πώληση παραγώγων TTF στο πλαίσιο διαδικασίας διαχείρισης αθέτησης υποχρέωσης κεντρικού αντισυμβαλλομένου, συμπεριλαμβανομένων των εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών που καταχωρίζονται στη ρυθμιζόμενη αγορά για σκοπούς εκκαθάρισης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

...

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος
